

Ošetrovatelství maturitní otázky

Onemocnění periferních tepen (ateroskleróza, ICHDK)

+ bolest

Tepny (arterie)

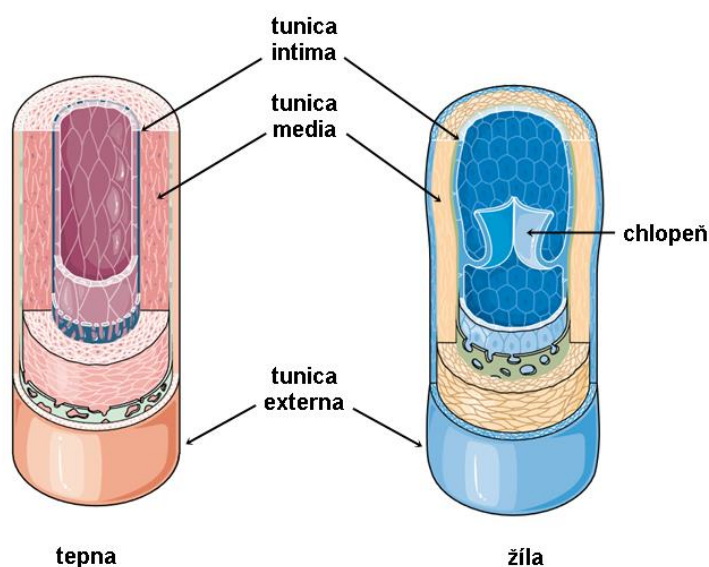
- krevní cévy, které odvádějí krev směrem od srdce
- aorta je největší tepna v lidském těle
- srdce pumpuje krev pod velkým tlakem, proto musí být stěna tepen silná

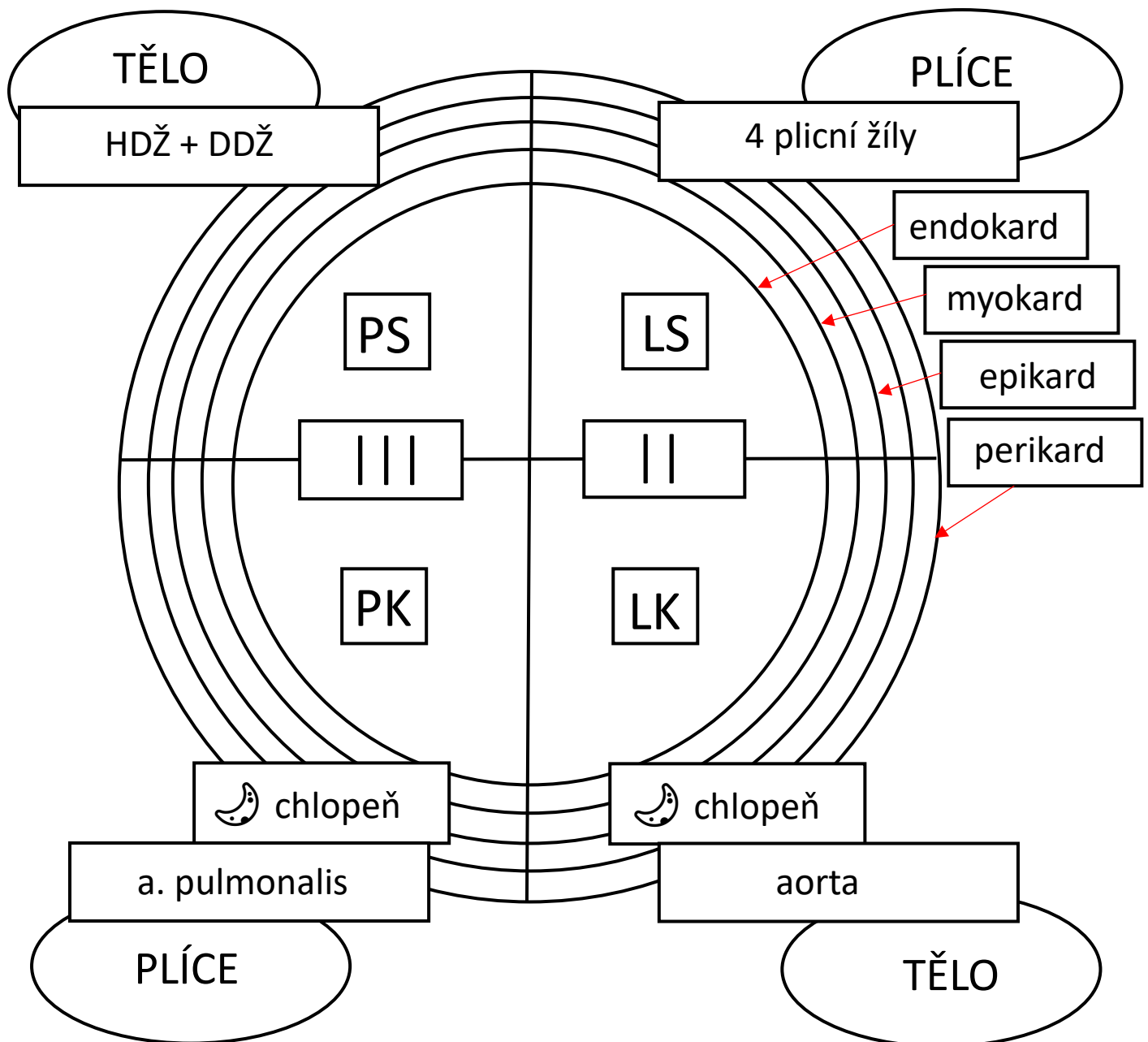
Tepny dolních končetin:

- Arteria femoralis – vnější stehenní tepna
- Arteria iliaca interna – vnitřní tepna kyčelní
- Arteria tibialis anterior – tepna přední holenní
- Arteria tibialis posterior – tepna zadní holenní

Stavba tepen:

- vnitřní vrstva (tunica intima)
- střední vrstva (tunica media)
- vnější vrstva (tunica externa)

Velký (tělní) krevní oběh

LK → chlopeň → aorta → tělo → HDŽ + DDŽ → PS → chlopeň

Malý (plicní) oběh

PK → chlopeň → a. pulmonalis → plíce → 4 plicní žíly → LS → chlopeň

Vysvětlivky: PK/LK = pravá/levá komora, PS/LS = pravá/levá síň,

 = poloměsíčitá, || nebo ||| = dvojcípá/trojcípá chlopeň

ICHDK:

nezánětlivé → chronické → tepenné onemocnění dolních končetin → dochází po vzniku trombu/embolu/aterosklerotické pláty → ucpání tepny

Příznaky: pocit chladné dolní končetiny, bolest při chůzi (klaudikační bolest)

Příčiny: obliterace (uzavření průsvitu), trombus (krevní sraženina), embolus (cizí těleso v krevním řečišti), ateroskleróza (uložení tuků do stěn cév), kornatění tepen (HDL cholesterol)

Rizikové faktory: věk, pohlaví spíše muži, genetika, výživa s mnoho tuky

Diagnostika:

Anamnéza	OA (kouření, obezita), RA (dědičnost), SA (finance), PA (stres)
FF = fyziologické funkce	hypertenze
Pohled, pohmat, poklep, poslech = fyzikální vyšetření	periferní cyanóza, studenost, vypadané ochlupení
Laboratorní odběry	HTO lipidy, aPTT, Quick test
Zobrazovací metody	angiografie (RTG tepen s kontrastní látkou)

Léčba:

a) konzervativní = vazodilatancia, RHB, antikoagulancia, anopyrin

antiagregancia, klidový režim

b) chirurgicky = by pass, tromb/embolektomie, amputace končetiny, PTA

Bolest:

- hodnocení dle škály VAS od 0-10 (žádná až nesnesitelná)
- hodnotí se charakter, místo, v jaké poloze je bolest mírnější, závislost na denní době, intenzita
- po operaci například zlomeniny PHK nabízet chladící gel, zvýšenou polohu
- nepodceňovat ji, každý jedinec má jiný práh bolesti
- přistupovat k pacientovi s nadhledem, nezveličovat ani nezmenšovat ji
- subjektivní příznak, který je potřeba u pacienta ověřit

